

Медичний Університет

ГАЗЕТА КОЛЕКТИВУ ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Газета нагороджена срібною медаллю Всеукраїнського конкурсу «Вища школа»

ШАНОВНІ ВИКЛАДАЧІ, СПІВРОБІТНИКИ ТА СТУДЕНТИ ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ!

Прийміть найщиріші вітання з Новим роком та Різдвом Христовим! Ці свята мають особливе значення, бо знаменують завершення старого року, в якому ми спільно працювали над вирішенням найгостріших і найактуальніших питань, а також народження нових надій, сподівань, перспектив та планів на майбутнє.

Хочеться побажати, щоб у Новому році реалізувалися всі Ваші високі задуми та здійснилися всі бажання. Нехай ці найвеличніші свята стануть для Вас джерелом життєвої наснаги, оптимізму, впевненості в намірах та справах, адже тільки від усвідомлення безумовної користі своєї праці людина відчуває себе необхідною і невід'ємною складовою частинкою життя. Саме тому щиро бажаємо Вам нових успіхів і творчих здобутків, щоденної наполегливості й завзяття, стійкості і удачі.

Ректорат Харківського національного медичного університету

■ ПРИЗНАЧЕННЯ

Указом Президента України за № 1153/2010 від 21.12.2010 р. Міністром охорони здоров'я України призначено директора Науково-практичного медично-го центру дитячої кардіології і кардіохірургії МОЗ України Іллю Миколайовича Ємця.

■ ЗАСІДАННЯ КРУГЛОГО СТОЛУ

СТВОРЕННЯ ЕДИНОГО МЕДИЧНОГО ПРОСТОРУ ЯК СКЛАДОВОЇ СУЧАСНОЇ МЕДИЦИНІ

26 листопада 2010 на базі Харківського національного медичного університету відбувся круглий стіл щодо підготовки Стратегії соціально-економічного (сталого) розвитку Харківської області до 2020 року під головуванням заступника губернатора Харківської області І.М. Шурми. На нараді були присутні керівники Харківської обласної держадміністрації, Харківської міської ради, представники науки, медицини, громадських організацій та ін.

■ ЗУСТРІЧ ІЗ ДЕПУТАТОМ

СТАН МЕДИЦИНІ є НАЙПЕРШИМ ПОКАЗНИКОМ РОБОТИ ВЛАДИ

чл.-кор. НАМН України Володимир Миколайович Лісовий.

Т.Д. Бахтеєва приділила увагу відділенню допоміжних репродуктивних технологій, де найближчим часом будуть лікуватися пацієнти за абсолютними показаннями для проведення першого курсу лікування безплідності методами допоміжних репродуктивних технологій за бюджетні кошти. Депутата зацікавили програми, методики та цикли лікування безпліддя, що впроваджено в практику відділення, а також найсучасніше лікувально-діагностичне обладнання провідних світових виробників. Тетяна Дмитрівна звернула увагу на високий рівень оснащення та показники роботи відділення. Далі гості ознайомилися з підрозділами Центру: відвідали акушерське відділення, пологові зали «родинного типу», де саме відбувалися пологи з партнерською підтримкою, оглянули палати інтенсивної терапії новонароджених. Гостям сподобалося переобладнане та відремонтоване репродуктологічне відділення, відділення анестезіології з ліжками для інтенсивної терапії, клініко-діагностична лабораторія, консультативно-поліклінічне відділення, де створено всі умови для комфортного перебування пацієнтів Центру.

23 жовтня 2010 року Харківський національний медичний університет відвідала голова комітету з питань охорони здоров'я при Верховній Раді України, заслужений лікар України, доктор медичних наук **Тетяна Дмитрівна Бахтеєва**.

Метою приїзду до Харківського національного медичного університету була зустріч із колективом Українського науково-практичного медичного центру акушерства, гінекології та репродуктології ХНМУ, який у 2010 році присвятився до виконання загальнонаціональної програми з підвищення народжуваності в Україні «Репродуктивне здоров'я нації 2006-2015». Разом із Тетяною Дмитрівною Центр відвідав голова наглядової ради ХНМУ, чл.-кор. НАМН України Олександр Миколайович Біловол та ректор університету,

Під час роботи круглого столу були обговорені питання щодо створення та розвитку єдиного медичного простору, міжрайонних центрів, можливості реформування стоматологічної служби, застосування телекомунікацій, діяльності санепідслужби, також було порушено питання соціального захисту студентів-медиків та ін.

Під час підсумків наради Ігор Шурма підкреслив, що всі ідеї, які були обговорені на засіданні, мають бути внесені до Стратегії соціально-економічного (сталого) розвитку Харківської області до 2020 року.

Продовження на стор. 3

■ МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ ХНМУ

ДРУЖНІЙ ВІЗИТ ДЕЛЕГАЦІЇ ВИКЛАДАЧІВ БЕЛГОРОДСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

10 грудня 2010 року Харківський національний медичний університет зустрічав делегацію викладачів Белгородського державного університету.

Візит відбувся в рамках договору щодо міжнародного співробітництва в галузі медичної освіти та науки, укладеного навесні цього року між Харківським національним медичним університетом та

Белгородським державним університетом.

До складу делегації БелДУ на чолі з деканом медичного факультету Ніною Іванівною Жернаковою увійшли завідувач кафедри хірургічних хвороб №1 Б.С. Коваленко, завідувач кафедри внутрішніх хвороб №2 О.О. Єфремова, завідувач курсу ЛОР-хвороб С.Д. Будяков, представники кафедри урології С.В. Шкодкін та кафедри ортопедичної стоматології О.О. Копитев.

Візит белгородської делегації почався із зустрічі з ректором ХНМУ В.М. Лісовим, під час якої були обговорені плани та наміри стосовно подальшого розвитку міжнародних відносин між двома університетами, зокрема, участь викладачів у спільніх конференціях і семінарах, а також студентського активу в студентських наукових конференціях, обмін викладачами для короткотривалого стажування на профільніх кафедрах та ін.

Програма візиту була дуже насиченою й включала ознайомлення з роботою профільних кафедр, мультимедійні презентації, обмін досвідом, також гості відвідали Народний музей історії ХНМУ.

Наприкінці зустрічі були обговорені підсумки й досягнуті домовленості щодо подальшого взаємного співробітництва в галузі медичної освіти та науки.

■ МІЖНАРОДНИЙ КОНГРЕС

СПАДКОВІ МЕТАБОЛІЧНІ ЗАХВОРЮВАННЯ

Майбутнє медицини – рідкісні спадкові хвороби (М. Рідлі).

29 листопада – 1 грудня 2010 року в ХНМУ відбувся IV Міжнародний конгрес «Спадкові метаболічні захворювання» під гаслом: «Наше місто – Харків, від минулого – до сьогодення». Саме в ці дні ХНМУ відзначив 205-річчя з дня заснування, Слобожанщина – 100-річчя з дня народження клінічної генетики, Харківський спеціалізований медико-генетичний центр – 45-річчя з дня народження, кафедра медичної генетики – 20-річчя. Ювілярія та вечінок і лікарів з багатьох країн привітали президент конгресу ректор ХНМУ, чл.-кор. НАМНУ, професор В.М. Лісовий, віце-президент – чл.-кор. НАМНУ, професор О.Я. Гречаніна та заступник голови ХОДА І.М. Шурма.

Програмна доповідь професора В.М. Лісового «Трансплантація нирок у хворих із спадковою патологією» наголосила на значенні існуючої в Харкові інтеграції нефрології та генетики високій актуальності спадкової патології дорослих. Проблемна доповідь професора О.Я. Гречаніної «Клініко-генетичні асоціації генної синдромії» була присвячена дослідженню сучасної патології людини – фено- та генотипічні синдроми (наявності у одного пацієнта ознак двох або трох спадкових хвороб водночас). Доповідь ученої з Великої Британії Iain Hargreaves розкрила сучасні уявлення про роль недостатності коензиму Q10 у формуванні первинних та вторинних мітохондропатій. Співпраця з ученим триває і після конгресу в галузі лабораторної діагностики. Генетики з Республіки Казахстан поділилися своїм досвідом наданням медико-генетичної допомоги, який налічує всього три роки, але відрізняється сучасним спрямуванням.

Доповідь професора К.О. Ніколаєвої (Москва) продемонструвала більш високий рівень обладнання порівняно з тим, що існує в Харкові, але тлумачення отриманих за допомогою сучасних технологій даних був вищим у харківських генетиків. Така перевага є результатом співпраці харківських учених із сучасними заходорінними лабораторіями з Цюриха, Техасу, Пенсильванії протягом більше 10 років, завдяки чому вони набули великого досвіду адекватної розшифровки лабораторних досліджень. Харківська школа генетики успадкувала від своїх вчителів – професорів ХНМУ А.М. Утевського, С.Я. Штейнберга, І.І. Грищенка, В.О. Белоусова мистецтво клінічної діагностики, що створило для неї велику перевагу: діагностичний шлях починається із суми клінічних ознак, а перед лабораторною діагностикою ставити конкретні завдання.

Особливістю конгресу було не тільки обговорення сучасних проблем науки, але й втілення нових знань в повсякденну діяльність генетиків. Так, доц. О.П. Здібська, В.Дидусь, В.І. Пасічник успішно провели круглий стіл «Реабілітація дітей із спадковою патологією», метою якого стало втілення нових знань у повсякденну діяльність генетиків.

Сателітний симпозіум «Молекулярна медицина» (спіkeri – доцент Ю.Б. Гречаніна, В.А. Гусар, З.І. Рессоха) зібрав учених, які досліджують проблему моногенічних та мультифакторіальних хвороб. Предметом сателітних симпозіумів стали також сучасні біохімічні підходи в діагностиці метаболічних порушень, інтеграція педіатрії та генетики. Професори ХНМУ Г.С. Сенаторова, О.Л. Товажнянська, Ю.В. Одінець, Т.В. Фролова, В.А. Клименко продемонстрували повну інтеграцію педіатрії, неврології і генетики.

1 грудня 2010 р. відбулася VII сесія Малої генетичної академії, засідання якої провели президент МГА Ю.Б. Гречаніна, віце-президенти – В.А. Гусар, О.В. Васильєва. Наукові роботи представили студенти наукового гуртка кафедри медичної генетики ХНМУ: Р.С. Врагов, П.В. Лахтін, В.А. Ролік, А.А. Майстренко, В.А. Феськов, А.А. Олексієнко, М.А. Скалицький, А.А. Гурова, Ю.В. Буракова, Д.І. Димшиць та учні 10 класу середньої школи №142 м. Харкова.

Закриття конгресу відбулося на пленарному засіданні 1 грудня 2010 р. Усі його учасники збагатили себе значним досвідом у галузі генетики, отримали багато надрукованих доповідей, наукових посібників та ілюстративних матеріалів, що дозволило їм забрати нові знання із собою. Фірми-спонсори Конгресу подавали учасникам не тільки нові знання з сучасного обладнання, але й можливість отримати значну кількість публікацій. Прикрасили конгрес умови, в яких він працював: Конгрес-хол стадіону «Металіст» був наданий О.В. Ярославським, якому всі були широко вдячні за світовий рівень комфорту, за увагу персоналу й особисто за людяність в поєднанні з талантом Олександра Владиленовича.

Конгрес довів, що Харківський національний медичний університет зробив ще один значущий крок до інтеграції з ефективною світовою науковою.

В. Римська

ЗУСТРІЧ ІЗ ДЕПУТАТОМ

СТАН МЕДИЦИНІ є НАЙПЕРШИМ ПОКАЗНИКОМ РОБОТИ ВЛАДИ

Початок на стор. 1

Під час інтерв'ю Тетяна Дмитрівна підкresлила, що держава починає процес реформування медицини з метою досягнення високого розвитку галузі, наближення посулз з наданням медичної допомоги населенню до рівня європейських стандартів. Вона наголосила на тому, що гасло «Україна для людей» Президента В.Ф. Януковича потрібно втілювати на самперед у медицині, тому що стан саме цієї галузі є найпершим показником роботи влади, якою взято курс на створення медицини нового типу – вищого рівня якості.

На запитання журналістів стосовно перспектив розвитку Центру та напряму державної політики щодо лікування безпліддя та підвищення народжуваності в Україні Т.Д. Бахтеєва відповіла, що держава й надалі буде підтримувати розвиток та існування подібних центрів. Крім

того, планується залучати до державної програми «Репродуктивне здоров'я нації 2006-2015» інші державні медичні установи та підвищувати обсяги фінансування програм з лікування за кошти державного бюджету.

О.М. Біловол у своєму виступі підкresлив значущість Українського науково-практичного медичного центру акушерства, гінекології та репродуктології ХНМУ для Харківського регіону як державної медичної структури, де створено замкнений цикл з лікування безпліддя – від отримання життєздатних ембріонів і до розродження з медичним супроводом пацієнтки на всіх етапах лікування.

Тетяна Дмитрівна Бахтеєва широ привітала працівників, сердечно подякувала за їхню працю та побажала творчого натхнення, нових успіхів і звершень.

В. Захаревич

ДЕРЖАВНИЙ РОЗПОДІЛ СТУДЕНТІВ

15 грудня у Харківському національному медичному університеті відбувся державний розподіл студентів випускних курсів медичних та стоматологічного факультетів.

Під час цієї події були присутні начальник відділу медичних та фармацевтичних кадрів Департаменту кадрової політики освіти та запобігання корупції міністерства охорони здоров'я України Т.М. Старча, заступник голови Харківської обласної державної адміністрації І.М. Шурма, ректор університету проф. В.М. Лісовий, перший проректор з науково-педагогічної роботи проф. В.А. Капустник, почесний ректор академік А.Я. Циганенко та ін.

Студентів розподілили за 2 спеціальностями: «Лікувальна справа» – 259 осіб та «Стоматологія» – 20. За спеціальністю «Лікар загальної практики-сімейний лікар» розподілено 50 осіб, «Фтізіатрія» – 8. У Харківську область направлено 162 студенти.

НОВАТОРСТВО

КОНСИЛИУМ СПЕЦІАЛИСТОВ

На базі Українського інститута клінічної генетики ХНМУ создан постійно дієствує консилиум спеціалістов генетиків і представителів інших медичніх спеціальностей.

Цель консилиума – інтеграція генетики і медицини, поскольку наследственная патология становится все более распространенной. Ее своевременное распознавание позволяет разработать адекватную тактику лечения и реабилитации пациента. В состав консилиума вошли ректор університета чл.-кор. НАМН України професор В.Н. Лесовой, директор Українського інститута клінічної генетики ХНМУ чл.-кор. НАМН України, професор Е.Я. Гречанина, професора И.А. Григорова, Н.А. Кравчун, Е.Л. Товажнянська, В.Б. Давиденко, С.В. Кузнецов, В.Н. Козько, А.С. Сенаторова; Т.В. Фролова і С.Ю. Одинець.

Накопленный опыт работы в течение 2009–2010 гг. позволил высоко оценить результаты совместных усилий данных специалистов: были расшифрованы сложные диагнозы, назначено адекватное индивидуальное обследование и обоснованное комбинированное персонифицированное лечение.

ГРОМАДСЬКА ДУМКА

ОБГОВОРЕННЯ ПРОЕКТУ КОДЕКСУ КОРПОРАТИВНОЇ ЕТИКИ ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Основою прогресивного суспільства є морально-етичні принципи, яких передусім мають дотримуватися лікарі – представники найгуманішої професії. Власне належність до медицини вимагає дотримання високого рівня професіоналізму та моральної поведінки від кожного, хто обрав цей життєвий шлях. У Харківському національному медичному університеті розроблено проект Етичного кодексу, в якому відображені загальні принципи та завдання корпоративної етики.

Серед студентів і викладачів відбулося обговорення цього проекту, були внесені деякі важливі зміни.

Зокрема, студенти II та III курсів II медичного факультету запропонували внести доповнення щодо відсутності пірсингу, шрамування, татуювання на видимих ділянках шкіри (2.3.2. В личном поведении и в отношениях со старшими и со студентами. Внешний вид учащегося). До цього ж пункту студентами стоматологічного факультету внесені такі додатки: сприяти здоровому способу життя, брати участь у патріотичному вихованні та благодійності, не бути байдужими, дотримуватися толерантності, надавати допомогу в адаптації до студентського життя студентам молодших курсів й іноземних факультетів, дбати про формування сприятливої атмосфери у відносинах «студент – викладач», «студент – співробітник кафедри».

Під час обговорення студенти університету в цілому погодилися із запропонованим варіантом «Кодексу корпоративної етики Харківського національного медичного університету» та з його прийняттям.

Ознайомитися з проектом Етичного кодексу ХНМУ можна на сайті університету www.knpu.kharkov.ua.

— ВІТАЄМО!

Учасників VI Всеукраїнського фестивалю-конкурсу мистецтв студентів-медиків та працівників лікувальних установ України «Ліра Гіппократа – 2010», що відбувся в Києві 27-28 листопада цього року.

Дипломом лауреата I премії нагороджено колектив гімнасток «Грація» Харківського національного медичного університету, у номінації вокал дипломом лауреата I премії нагороджено Елізавету Думчеву та вокальний ансамбль «Iacca», дипломом лауреата II премії – Вероніку Ферлі і Аджаєре Тобечукву Джонса. До участі в конкурсі студентів підготувала керівник Молодіжного центру ХНМУ Ірина Вус.

— ПОДЯКА

Адміністрація та колектив Харківського базового медичного коледжу №1 висловлюють подяку директорові музею історії Харківського національного медичного університету Жаннеті Миколаївні Перцевій за допомогу у вивченні історії медицини рідного краю. Фахові консультації Жаннети Миколаївні сприяли підготовці студентських наукових робіт, проведенню студентських науково-практичних конференцій, а також успішній участі в VII та VIII Всеукраїнських конкурсах учнівських робіт «Слідами історії» в мережі європейських конкурсів «Eustory».

Саме Жаннета Миколаївна відкрила студентам коледжу імена таких видатних учених і земляків, як М. Тринклер, К. Ілліаді, О. Налбат, І. Попандопуло, М. Мельников-Разведенков та інших представників харківської медицини.

У зв'язку з цим просимо адміністрацію Харківського національного медичного університету відмітити вагомий внесок Перцевої Жаннети Миколаївні в патріотичне й професійне виховання молоді та розвиток співпраці між нашими навчальними закладами.

ПАНОРАМА ПОДІЙ

ЛЕКЦІЯ В РЕЖИМІ ОН-ЛАЙН

Навесні цього року в нашій газеті була надана інформація про лекцію в режимі он-лайн, яка відбулася в університеті уперше. Для студентів ХНМУ її прочитав зав. кафедри оториноларингології професор Одеського державного медичного університету С.М. Пухлик.

Ця методика викладання набуває все більшого поширення. 22 жовтня зав. кафедри оториноларингології нашого університету професор А.С. Журавльов прочитав лекцію з використанням Інтернету для одеських студентів-медиків «Хронические воспалительные заболевания околоносовых пазух. Риногенные внутриорбитальные и внутричелепные осложнения. Опухоли носа и околоносовых пазух». Під час лекції у слухачів виникли деякі запитання, на які професор А.С. Журавльов дав грунтовні та змістовні відповіді.

ОХОРОНА ПРАЦІ ОЧИМА ДІТЕЙ

Охорона праці є невід'ємною складовою діяльності працівників Харківського національного медичного університету. У цьому напрямку ведеться постійна просвітницька робота серед співробітників та студентів нашого навчального закладу: оформлені інформаційні куточки та інструктивні стенди, визначені дні прийому працівників, проводяться юридичні консультації та ін.

У рамках Всеукраїнської акції «Охорона праці очима дітей» протягом листопада були розроблені заходи щодо запобігання виробничому травматизму, проведені збори колективів структурних та відокремлених (лікувальних) підрозділів університету, прочитані лекції для студентів на тему «Безпечна праця батьків – мое щасливе майбутнє».

ІНТЕРАКТИВНИЙ ТРЕНІНГ-СЕМІНАР

АЛКОГОЛЬ – ДРУГ АБО ВОРОГ?

9 грудня 2010 у ХНМУ відбувся інтерактивний тренінг-семінар з лідерами студентських груп I курсу «Алкоголь – друг або ворог?», організований кафедрою психіатрії, наркології та медичної психології.

У ході тренінгу були обговорені такі питання: психологія вживання й залежності; фармакологічні властивості етанолу, поняття про «норму» вживання, дозу та ефекти спиртних напоїв; фактори, які впливають на ступінь сп'яніння; історія й культура вживання спиртних напоїв.

«Алкоголь – друг або ворог? Чи одержали Ви відповідь на це питання під час семінару?» – запитали ми студентів першого курсу, які брали в ньому участь. Виявилось, що однозначної відповіді не існує. Як з'ясувалося, організатори ставили перед собою більш важливі завдання – навчити молодих людей самостійно знаходити відповіді на подібні життєві питання. На думку ведучих семінару професора Г.М. Кожиною та доцента В.І. Коростія, тільки в 16–18 років варто витратити час на обговорення цієї теми, надаючи об'єктивну й достовірну інформацію про шкоду й користь алкоголю. «Для тих, хто страждає на алкогользм, все вже вирішено – або припинити вживання алкоголю, або вмерти. Інші ще мають вибір, як побудувати своє ставлення до вживання спиртного й уникнути метаалкогольних проблем».

М. Тарасенко

МІЖНАРОДНА КОНФЕРЕНЦІЯ

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ДІАГНОСТИКИ, ЛІКУВАННЯ ТА РЕАБІЛІТАЦІЇ ПРОФЕСІЙНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ

25 листопада 2010 р. в НДІ гігієни праці та професійних захворювань Харківського національного медичного університету за реєстром МОЗ України відбулася науково-практична конференція «Актуальні аспекти діагностики, профілактики та реабілітації професійних захворювань».

Науково-практична конференція зібрала понад 150 фахівців з гігієни праці та професійної патології, представників Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань із 9 областей України, у тому числі тих, що традиційно закріплені за НДІ гігієни праці та професійних захворювань ХНМУ, а саме Автономної Республіки Крим, м. Севастополь, Сумської, Полтавської, Херсонської, Миколаївської областей.

Засідання відкрив проректор з наукової роботи професор В.В. М'ясоедов, з побажаннями до учасників щодо роботи конференції звернулися в.о. директора НДІ гігієни праці та професійних захворювань ХНМУ професор В.О. Коробчанський, заст. головного санітарного лікаря Харківської області Л.С. Махота, декан IV медичного факультету професор В.В. Мінухін.

З доповідями виступили професор В.О. Коробчанський, професор кафедри гігієни праці та профзахворювань Національного медичного університету ім. О.О. Богомольця (м. Київ) І.О. Парпалей, завідувач кафедри гігієни та екології Української медичної стоматологічної академії (м. Полтава) професор О.В. Катрушов, професор кафедри гігієни праці та профпатології ХМАПО С.І. Ткач, доцент кафедри гігієни праці та профпатології ХМАПО С.Д. Чернова та ін.

Під час конференції було підkreślено, що на сьогодні професійна захворюваність в Україні залишається складною медичною й соціально-економічною проблемою. Економіка нашої держави зазнає значних прямих та опосередкованих збитків внаслідок професійної захворюваності, тому виршення цих нагальних питань потребує комплексного підходу до створення системи безпечних умов праці професійних захворювань.

І.Г. Боровик,

проводійний науковий співробітник інституту

ЗУСТРІЧ

НЕРОЗРИВНИЙ ЗВ'ЯЗОК ПОКОЛІНЬ

18 жовтня відбулася зустріч співробітників кафедри мікробіології з II курсом IV медфакультету. Були присутні завідувач кафедри почесний ректор ХНМУ академік А.Я. Циганенко, декан IV медфакультету професор В.В. Мінухін, заступник декана з навчальної роботи О.А. Білик, відповідальний за навчально-виховну роботу кафедри мікробіології П.В. Оветчин та куратори груп.

З цікавою промовою перед студентами виступили В.В. Мінухін та А.Я. Циганенко. Анатолій Якович розповів про нерозривний зв'язок старшого й молодшого покоління, необхідність та значущість довірливих і неупереджених відносин між студентами та кураторами, адже на таких засадах нам легше навчатися та здобувати професію.

Другокурсники впевнено можуть звертатися до своїх наставників з усіма проблемами та хвилюючими питаннями. Кафедра мікробіології, що стала сім'єю для студентів II курсу медпрофівців, радо відгукнеться та допоможе.

Емілія Прибильська, студкор

ДО 200-РІЧЧЯ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ

М.І. ПИРОГОВ – ПОДВІЖНИК МИЛОСЕРДЯ

2010 рік позначений багатьма вагомими ювілеями, пов'язаними з іменами відомих науковців. Особливою подією стало 200-річчя від дня народження видатного вченого, хірурга зі світовим ім'ям, педагога та громадського діяча М.І. Пирогова, яке увесь науковий світ відзначав 13 листопада. Харківський національний медичний університет долучився до цієї дати проведенням тематичної конференції «М.І. Пирогов – подвіжник милосердя», яка відбулася 16 листопада на базі університету.

У вітальному слові до учасників зібрання ректор університету, член-кореспондент НАН України професор В.М. Лісовий відзначив важливість всебічного розвитку молодої науки на теренах університету та привітав делегатів з участю у роботі наукового форуму.

Представлені до розгляду доповіді охопили широке коло питань, які відображали всебічність інтересів геніального вченого, лікаря та громадянина. Про особливу роль М.І. Пирогова у створенні та розбудові системи медичного сестринства розповіли гості конференції, представники ХМАПО (Медичний коледж) Анастасія Титова, Марина Хапська та студентка ХНМУ Наталія Теренько. Місце Пирогова в розвитку профілактичного напрямку в медицині було відображене в роботі Анастасії Масалової (кафедра гігієни № 2). Внесок М.І. Пирогова в педагогічну науку був розглянутий у

доповіді Олександри Динник (кафедра акушерства та гінекології №1). У справжню по-дорожку у добу Пирогова слухачі відправилися під час доповіді представника кафедри стоматології Вадима Семченко. Сучасне втілення ідей вченого в галузі практичної та теоретичної медицини (у тому числі в топографічну анатомію, нормальную анатомію та хірургію) було представлено в повідомленнях Ігоря Запорожця (кафедра топографічної анатомії та оперативної хірургії), А. Дроздової (кафедра хірургії № 2) та А. Більченко й І. Лещенко (кафедра анатомії людини).

На завершення проректор із наукової роботи професор В.В. М'ясоедов побажав учасникам конференції натхнення, подальших наукових пошуках та плідної дослідної роботи. Сподіваємося, що приклад М.І. Пирогова, який органічно поєднував риси великого мислителя і громадянина, втілюватиме в собі ідеальний образ лікаря для нових поколінь молодих науковців та лікарів.

МЫСЛИ И МУДРЫЕ ИЗРЕЧЕНИЯ НИКОЛАЯ ИВАНОВИЧА ПИРОГОВА

• Веряя, что основной идеал учения Христа по своей недосягаемости останется вечным, и вечно будет влиять на души, ищущие мира через внутреннюю связь с божеством, мы ни минуты не можем сомневаться и в том, что этому учению суждено быть неугасимым маяком на извилистом пути нашего прогресса.

• Из всех молитв самая благодатная завещана нам Спасителем; произнося ее, я призываю имя и царство божие к себе и молю сообщить мне то настроение души, которое охранило бы меня от искушения и зла.

• Я полагаю, что каждый гражданин государства, имеющего свою государственную (господствующую) церковь, если он родился в лоне этой церкви, обязан оставаться ей верным на целую жизнь как гражданин.

• Быть счастливым счастьем других – вот настоящее счастье, вот жизни земной идеал.

• «...дайте выработаться и развиться внутреннему человеку! Дайте ему время и средства, и у вас будут негоцианты, и солдаты, и моряки, и юристы, а главное у вас будут люди и граждане!»

• «...Все убедились, что по существующему шаблону нельзя воспитывать, если

Рубрику ведет проф. В.А. Ольховский

общество и государство желают иметь людей, а не обезьян и кукол».

• «Пусть учится только тот, кто хочет учиться – это его дело, но если кто хочет учиться у меня, тот должен чему-нибудь обязательно научиться (это уже мое дело) – так должен поступать каждый преподаватель».

• «Настоящее университетское образование, как мы его понимаем, основано на неразрывной связи двух начал, двух образований: общечеловеческого (гуманного) и прикладного (реального). Однако дух нашего времени, который без преувеличения можно назвать торговым, сильно нарушает связь этих двух начал. Вот почему я думаю, что во всех университетах будут радикальные изменения организации в будущем...»

• «Учение и распространение научных истин я считал за священное действие и глубоко уважал истинных наставников. Но и в слабых я чтил человеческое достоинство и личность. В молодых людях я любил и уважал молодость, потому что хорошо помнил свою».

• «Служите верно науке и правде!»

• «Мы живем на земле не для себя только...»

ВІТАЄМО!

Співробітниками ХНМУ одержано патенти на такі винаходи та корисні моделі:

1. Способ доступу при хірургічному лікуванні мисковосечовідного сегменту. Автори: В.М. Лісовий, В.І. Савенков.
2. Способ профілактики репродуктивних втрат при гіпергомоцістінії. Автори: О.Я. Гречаніна, Ю.Б. Гречаніна, В.А. Гусар, О.В. Васильєва, Т.Д. Алієва.
3. Способ попередження кардіоваскулярних подій у осіб з атеросклерозом і ішемічною хворобою серця. Автори: О.Я. Бабак, Хайсам Абулгасім, В.В. Школьник.

Т.Г. Євтушенко, керівник служби інтелектуальної власності ХНМУ

СЕМІНАР

МЕТОД АРТ-ТЕРАПІЇ

26-28 листопада 2010 року на кафедрі психіатрії, наркології й медичної психології Харківського національного медичного університету відбувся семінар з основ арт-терапії.

Метод арт-терапії є одним із найефективніших у сучасній психотерапії, його можна рекомендувати пацієнтам, які перебувають як на невротичному (межовому), так і на психотичному рівнях організації особистості. Найбільш високу ефективність арт-терапія продемонструвала в роботі з психотравмою, що супроводжується проблемою вербалізації у пацієнтів та в роботі з дітьми та підлітками. Важко назвати психологічну проблему, яка не могла бути опрацьована за допомогою методу арт-терапії.

Семінар провели доцент кафедри психіатрії й медичної психології Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова, директор медико-психологічного центру ВНМУ «Альтамедцентр», голова секції клініки психоаналізу Асоціації психотерапевтів і психоаналітиків України І.Ч. Байгузина.

У роботі семінару взяли участь співробітники кафедри психіатрії, наркології й медичної психології ХНМУ, відділу неврозів і граничних станів ДУ «Інститут, неврології, психіатрії й наркології НАН України», а також лікарі й медичні психологи Харківської міської клінічної психіатричної лікарні № 3.

Після триденного семінару учасники одержали сертифікати психотерапевтичної школи асоціації психотерапевтів і психоаналітиків України.

Даний семінар став першим у проекті циклу навчальних семінарів, кінцевою метою яких є здобуття професійної освіти в галузі арт-терапії за критеріями Європейської федерації аналітичної психотерапії (EFPP).

Координаторами проекту є завідувач кафедри психіатрії, наркології й медичної психології ХНМУ професор Г.М. Кожина і завідувач кафедри психіатрії й медичної психології Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова професор Н.Г. Пшук.

Е. Рубцова

НАВСТРЕЧУ НОВОМУ ГОДУ

ТАК ДЕРЖАТЬ!

Завершается 2010 год, и чтобы достойно войти в новый, нам следует подвести итоги за прошедший год и сделать определенные выводы – для кого-то он был более удачлив, для кого-то менее, но все же сделано было немало. Для меня, как и для всех студентов IV курса, этот год был важным, в некотором роде определяющим дальнейшую судьбу: в конце III курса был написан один из главных экзаменов в нашем университете – КРОК 1.

Не менее значительным событием уходящего года стало создание в нашем университете общества под названием «Евроклуб», в котором обговариваются возможные пути для сотрудничества с высшими учебными заведениями Европы и России. В этом году состоялись три заседания Евроклуба, на которых обсуждалась текущая работа, а также перспектива на будущее. Деятельность Европейского клуба – большое достижение для вуза и очередная ступень в процессе евроинтеграции Украины.

Целый год напряженной учебы принес положительные результаты, с которыми мы войдем в новый и будем дальше преумножать достигнутое.

В эти декабрьские предпраздничные дни от всего сердца хочется пожелать преподавателям и сотрудникам Харьковского национального медицинского университета главной ценности жизни – здоровья, студентам – новых достижений в учебе и науке!

Антон Ткаченко, I мед. ф-т, IV курс, 16 гр.

Анксіолітики (від лат. *anxietas* – хах та грец. *lytikos* – ослаблюючий) – лікувальні засоби, які належать до групи транквілізаторів, призначенні для пригнічення відчуття постійної тривоги

при неврозах. До сильних за дією А. належать фенозепан та сібазон, до слабких («денних транквілізаторів»)

– мазепам та тріоксазин.

Анорексія (а... ан... + ...рексія) – відсутність апетиту, незважаючи на наявність фізіологічної потреби в карбуванні.

Анорексія нервова – хвороба, яка розвивається головним чином у дівчат у пубертатному періоді, іноді у молодих жінок. А. проявляється нав'язливим, необґрунтованим страхом перед надмірною вагою, що примушує хворої різко обмежити харчування, та супроводжується порушенням адекватного сприйняття ним свого тіла.

Антабус (тетурам, еспірал) – препарат, який використовується для лікування алкоголізму шляхом сенсибілізації, що робить вживання алкоголю фізично неможливим.

Антагонізм (від грец. *antagonisma* – суперечка, боротьба) – непримиренні протиріччя, які характеризуються гострою боротьбою.

НОВОГОДНЯЯ СКАЗКА

ЗАВТРА ПОВЕРЮ В ЧУДО...

– Ты очень хороший и послушный сын, поэтому Дед Мороз обязательно подарит тебе что-нибудь хорошее.

– Деда Мороза не существует. Под елку паровоз положите мне вы, – разочарованно ответил Петя.

– Малыш, ну откуда ты все знаешь? – усмехнулся отец. – Ты думаешь, что в жизни чудес не бывает?

– Наверное,ывает... Я загадаю Деду Морозу желание – увидеть какое-нибудь чудо. И если он существует, то уже завтра я буду верить в чудеса! – сказал мальчик, ложась спать.

– Петя, не переживай! Однажды я тоже перестал верить, когда на Новый год не получил желанный подарок. Я тогда мечтал об оловянных солдатиках... Их получили почти все мои друзья! А я ничего не нашел под елкой. Но потом в жизни было столько чудес...

– Спокойной ночи, папа, – перебил мальчик.

Родители удивленно переглянулись и вышли. Петя долго смотрел на огоньки рядом стоящей елочки – они то тускнели, то светились ярче, постепенно убаюкивая мальчика. Вдруг веточки ели зашевелились, словно ветер подул. Петя догадался, что это родители. Включив с улыбкой ночник, он подскочил к елке со словами: «Ага, это...». И неожиданно замолчал... Перед ним стоял высокий мужчина в красной шубе, с белой бородой и добрыми глазами.

– Петя, а почему ты еще не одет? – быстро спросил он.

– Для чего? – удивился мальчик, пытаясь понять, как этот дедушка попал в квартиру.

– Как для чего? Ты же сам хотел увидеть чудо... А как ты его увидишь, не выходя из дома? Собирайся.

Мальчик оделся и молча подошел к дедушке, который взял его за руку и сказал: «Не бойся».

Они почти как в невесомости поднялись и вылетели сквозь окно, у подоконника их ждала тройка белых лошадей.

– Ну что ж, Петя, мне осталось посетить всего несколько стран. Сейчас мы возьмем оставшиеся подарки и вместе развезем их.

Дослушав фразу, Петя оглянулся: сани уже стояли в лесу у красивого дома.

– Идем, – позвал мальчика Дедушка Мороз. Петя вошел в дом и осмотрелся. В доме было тепло, уютно и пахло пирогами с малиной. Мальчик помог Деду Морозу сложить подарки и заметил, что на полке остался один коробок.

– Вот, мы забыли еще один.

– Нет, этот мы брат не будем. Когда-то я не подарил его одному мальчику. Я обнаружил коробку только дома, когда доставал мешки из саней. Потом наступил Новый год, и я не мог дарить подарки, а он больше ничего не желал. Мальш наверняка был обижен. Но все эти годы я ему помогал.

На коробке была старая потерянная надпись: «Набор подарочный. Оловянные солдатики». Петя все понял.

– Я знаю, кому их подарить! – воскликнул мальчик. – Моему папе. Дедушка Мороз, не надо мне чудес, можно я возьму этот подарок для папы? – Мальчик впервые назвал человека в шубе Дедом Морозом. А он, в свою очередь, улыбнулся.

– Конечно, возьми, – сказал Дедушка Мороз, садясь с мальчиком в сани. – А чудо с тобой уже произошло: ты прокатился со мной на санях, побывал у меня в гостях и, наконец, поверили, что я есть!

Сани остановились у окон Петиного дома. Он теперь твердо знал: чудеса случаются. Только нужно в них верить! Оказавшись у своей елочки, мальчик повернулся к окну и тронул стекло. Теперь оно было твердым. Еще один год начал свой отсчет.

Наутро Петя нашел под елочкой паровоз от родителей и был очень доволен. А когда папа пришел поздравить сына с Новым годом, то обнаружил под елкой коробку оловянных солдатиков. Мама даже не поняла, кто из них был больше рад: отец или сын, и только спросила:

– Ты получил подарок от Деда Мороза?

– Да, он прокатил меня в своих санях, и я побывал у него в гостях, – с улыбкой произнес Петя.

Мама улыбнулась. Только папа знал, что это правда...

ГОД КРОЛИКА (КОТА)

Новый год – праздник особый: заканчивается определенный этап, подводятся итоги и ставятся очередные задачи. Для кого-то 2010 год был сплошным разочарованием, для кого-то трамплином в новую жизнь. Новый 2011 год будет годом Металлического Белого Кролика (Кота). В зависимости от перевода считается идентичным определение «кот» и «кролик». Кролик был символическим зверем четвертого знака зодиака, который соответствовал Рыбам, элементом знака является Лес, значит, в следующем году будет преобладать зеленый цвет, а также белый, золотой и желтый. Этот год будет спокойнее уходящего. Во всех сферах можно будет почувствовать наступление стабильности. Особенно же удачным станет он для работников правопорядка и закона, а также людей, чья профессия связана с искусством и творчеством. Новые идеи будут удачными и заложат хорошую основу для будущих дел. Год благоприятствует семье. В самый раз запланировать совместный отпуск. Он пройдет очень хорошо. Этот знак очень дипломатичен. Удастся избежать многих ссор, а также примириться с теми, с кем раньше не находили взаимопонимание.

ЕДИМ ПО-СТУДЕНЧЕСКИ

Зима подкрадывается потихоньку, чтобы потом, наверное, нанести мощный снеговой удар и сделать Новый год настоящим, поскольку все по таковому уже не один год скучают: грустно встречать тепленького (в климатическом смысле), лысенького (в смысле без снежной бороды и сугробной шубы) Деда Мороза. Даже любые вкусности праздничного стола не спасают от тоски – мы же в Африке...

Давайте улучшать настроение. А оно прогрессирует, особенно у мужского пола. Каким способом? Правильно, с помощью вкусного массажа такого элементарного энергетически зависимого органа, как желудок (медикам это понятно еще и с научной точки зрения).

Новогодний стол в Украине немыслим без новых блюд. Поэтому не будем останавливаться на полном меню, а попробуем приготовить разнообразные закуски, экономя время и финансы. А поскольку в год Кролика не рекомендуется налегать на любое мясо, отдадим лидерство любимой еде этого симпатичного грызуна, а также не забудем о рыбке и грибочках.

САЛАТ ИЗ МОРКОВИ И ЯБЛОК

Натереть на крупной терке 4 морковки, порезать соломкой 3 яблока, добавить полстакана предварительно распаренного изюма, можно подсыпать немного сахара, перемешать и заправить четырьмя столовыми ложками майонеза.

ГРИБНОЙ САЛАТ С ЯЙЦОМ

Маринованные или соленые грибочки нарезать соломкой, добавить нарезанное кубиками сваренное вкрутую яйцо и репчатый лук (нарезка произвольная). Все смешать, заливать майонезом. Не забыть про новый год – украсить салат зеленью укропа, порванной на части, чтобы походила на елочную хвою.

СТАРИННЫЙ САЛАТ

Натереть на крупной терке 2 морковки, 1 крупный бурячок, 100 г отварной фасоли (можно из банки, но без томата), 150 г чернослива. Все перемешать и заправить соусом (растолочь 0,5 стакана грецких орехов, 4 зубчика чеснока пропустить через чесночницу, смешать, добавить 0,5 стакана майонеза).

САЛАТ «САРДИНКА»

Взять 3 столовые ложки вареного риса, мелко нарезать и слегка поджарить большую луковицу, порезать 4 сваренных вкрутую яйца, потереть 1 яблоко, добавить банку сардин. Все перемешать, заправить майонезом и украсить зеленью.

МОРКОВНЫЙ САЛАТ С КУРАГОЙ

Мелко нарезать половину лимона, соломкой – полстакана вымытой и набухшей кураги, натереть на крупной терке 1 среднюю морковку. Все перемешать, заправить сметаной, украсить ломтиками лимона и зеленью петрушки.

ШАШЛЫЧКИ ИЗ СЕЛЕДКИ

Очищенную от костей малосольную селедку нарезать кубиками размером примерно 1,5 x 1,5 см. Приготовить 1 банку консервированных небольших шампиньонов. Замариновать в смеси уксуса и воды (1 : 1) 300 г очищенного мелкого (как для посадки) лука. Нанизать на деревянные шпажки поочередно лучок, селедку, грибы. Выложить на листья салата или на веточки петрушки.

РЫБНЫЙ РУЛЕТ «НЕПТУН»

Подготовить филе 1 тушки крупной сельди, вымыть, выложить на целлофане разрезом вверх. Посыпать солью, желатином (1 пакет). Вместо хребта уложить узкую полоску сала, распределить тертыю на крупной терке 1 вареную морковь, 2 разрезанных на четвертинки вареных яйца. Посыпать специями, завернуть в целлофан, перевязать нитками. Варить 30 минут, остудить под небольшим гнетом, снять обертку, нарезать. Красиво и вкусно.

Л.А. Силаева, зам. зав. редакционно-издательским отделом

ЛИТЕРАТУРНОЕ НАСЛЕДИЕ

СНЕГ ИДЕТ

Снег идет, снег идет.
К белым звездочкам в буране
Тянутся цветы герани
За оконный переплет.

Снег идет, и все в смятены,
Все пускается в полет, –
Черной лестницы ступени,
Перекрестка поворот.

Снег идет, снег идет,
Словно падают не хлопья,
А в заплатанном салопе
Сходит наземь небосвод.

Словно с видом чудака,
С верхней лестничной площадки,
Крадучись, играя в прятки,
Сходит небо с чердака.

Потому что жизнь не ждет.
Не оглянешься – и святки.
Только промежуток краткий,
Смотришь, там и новый год.

Снег идет, густой-густой,
В ногу с ним, стопами теми,
В том же темпе, с ленью той
Или с той же быстротой,
Может быть, проходит время?

Может быть, за годом год
Следуют, как снег идет,
Или как слова в поэме?

Снег идет, снег идет.
Снег идет, и все в смятены –
Убеленный пешеход,
Удивленные растеня,
Перекрестка поворот.

Борис Пастернак

НАШЕ ТВОРЧЕСТВО

Слишком много, слишком мало.
Небо давит серым снегом.
Начинай любить сначала,
Добавляя к чувствам «мега».

Слишком мало, слишком много.
Холод и колющий ветер.
Пой, мечтай и сссорься с Богом,
Проклиная все на свете.

Слишком просто, слишком сложно.
Быстро замерзают руки.
Раз выходит, значит, можно.
Зло – микстура против скуки.

Слишком сложно, слишком просто.
Шум в прихожей и шаги.
Ярко ночью светят звезды,
Но в висках стучит: «Беги!»

Слишком долго, слишком быстро.
Мятный чай и тихий вечер.
В сердце вспыхивают искры,
Теплым светом время лечит.

Слишком быстро, слишком долго.
Попроси о главном тихо.
Пахнет праздником и елкой.
И, устав, уснуло лихо.

Е. Столярова, I мед. ф-т, III курс, I гр.

СВЯЗЬ ПОКОЛЕНИЙ

VIVAT, ACADEMIA! VIVAT, PROFESSORE!

8 ноября 2010 г. в жизни коллектива кафедры пропедевтики №2 и медсестринства произошло знаменательное событие: встреча с правнуком первого заведующего кафедрой проф. С.Н. Синельникова врачом высшей аттестационной категории, руководителем терапевтического направления московской клиники «дe Таль» Ильей Вадимовичем Егоровым.

Имя Синельниковых хорошо известно коренным харьковчанам. Отец проф. Синельникова Н.Н. Синельников был замечательным актером и режиссером, который внес неоценимый вклад в развитие театрального искусства не только в Харькове, но и во всей стране. Будущий профессор, заведующий кафедрой родился в г. Казани в семье артистов русской драмы. Вместе с семьей переехал в Харьков, где учился в гимназии, высшее образование получил в Москве, закончил естественный факультет Московского университета, а затем с отличием – медицинский факультет. Работал ординатором и ассистентом на кафедре госпитальной терапии Московского университета. Во время Первой мировой войны служил в действующей армии старшим ординатором госпиталя, оперировал и выхаживал раненых. В 1917 г. был демобилизован, вернулся в Харьков, где и продолжил блестящую карьеру врача и ученого: работал ординатором, главным врачом 1-й Советской больницы, заведующим терапевтическим отделением больнице

Лекция. 1947 г.

и. П.М. Шатилова, ассистентом, затем доцентом кафедры терапии Харьковского медицинского института, получил степень кандидата медицинских наук, защитил докторскую диссертацию, стал профессором и в 1938 г. приступил к заведованию вновь созданной кафедрой пропедевтики внутренних болезней санитарно-гигиенического и педиатрического факультетов ХМИ.

Талантливый педагог, он успешно развивал основные положения пропедевтической клиники, его лекции пользовались большим успехом не только у студентов, но и у сотрудников, врачей благодаря глубине излагаемых проблем, высокой эрудиции лектора, артистизму изложения. Он был выдающимся терапевтом, пользовался безусловным авторитетом у пациентов и коллег благодаря прекрасному клиническому мышлению, врачебной интуиции, человечности, уважению к личности больного. С 1944 г. клинической базой кафедры стала областная клиническая больница, где и сейчас обучаются пропедевтике студенты нашего университета.

Коллектив кафедры многие десятилетия сохранял и развивал принципы отечественной медицины, завещанные великими предшественниками, одним из которых был проф. С.Н. Синельников. В 2008 г. кафедра пропедевтики внутренних болезней №2 отметила свое семидесятилетие. При подготовке к торжествам директор музея истории ХНМУ Ж.Н. Перцева помогла установить связь с правнуком проф. Синельникова, который не смог тогда приехать в Харьков, но приспал прекрасный очерк жизни своего замечательного прадеда, опубликованный в юбилейном издании «Страницы истории кафедры пропедевтики внутренней медицины №2 Харьковско-

го национального медицинского университета». И вот, наконец, состоялась долгожданная встреча преемников проф. С.Н. Синельникова и его правнука, которого прадед успел увидеть, благословить и передать свой необыкновенный дар

Врача.

Илья Вадимович успешно практикует в московской клинике, он поделился с нами подробностями жизни своего знаменитого прадеда, познакомил со своими исследованиями сенильного стеноза аорты Менкеберга, осветил современные представления о патогенезе болезни, подходах к лечению, в дискуссии с проф. Ж.Д. Семидоцкой обсудил универсальные проблемы развития фиброзирующих процессов. Мы встретились с интересным собеседником, интеллигентным, образованным человеком, который с неподражаемым артистизмом открывал перед нами страницы давно ушедших, но незабываемых и дорогих для всех дней. С пожелавших фотографий на нас смотрели лица предшественников, в аудитории, где читал лекции студентам, проводил клинические разборы проф. С.Н. Синельников. Мы с волнением ощущали текучую связь поколений, времен, свою ответственность за будущее. Среди присутствующих была и клинический ординатор проф. С.Н. Синельникова к.м.н.

К.П. Жарко, которая слушала яркие лекции профессора, ассистировала ему, помнит праздничные дни, когда за столом профессор читал стихи собственного сочинения, посвященные сотрудникам, полные доброго искрящегося юмора. К.П. Жарко продолжает плодотворно трудиться на кафедре, обучает студентов пропедевтике, руководит студенческим

кружком, лечит больных, щедро делится своим опытом с сотрудниками, бережно хранит память о своем замечательном учителе.

И.В. Егоров высказал горькую мысль о закате пропедевтики в наши дни, но мы не согласны с этим утверждением. Пропедевтика, которая создавалась и развивалась такими замечательными врачами, как его прадед, пропедевтика, в центре внимания которой всегда находится пациент, тщательность, скрупулезность диагностического поиска, философское осмысливание сущности болезни всегда была, есть и будет фундаментом подготовки будущих врачей, основой успешности их практической деятельности. Залогом этого являются наши великие предшественники, в созвездии которых нам светят имя нашего первого заведующего кафедрой – профессора С.Н. Синельникова.

И.А. Чернякова,
доцент каф. ПВМ №2 и медсестринства

ЮРИДИЧНА КОНСУЛЬТАЦІЯ

Ім'я – ідентифікація особистості

Ім'я фізичної особи, яка є громадянином України, складається з прізвища, власного імені та по батькові, якщо інше не випливає з закону або звичаю національної меншини, до якої вона належить (статья 28 Цивільного кодексу України). Фізична особа, що досягла шістнадцяти років, має право на власний розсуд змінити своє прізвище та (або) власне ім'я (статья 295 Цивільного кодексу України).

Якщо фізична особа досягла чотирнадцяти років, то вона має право змінити своє прізвище та (або) власне ім'я за згодою батьків або одного з них у разі, якщо другий з батьків помер, визнаний безвісно відсутнім, оголошений померлим, визнаний обмежено діездатним, недіездатним, позбавлений батьківських прав щодо цієї дитини, а також якщо відомості про батька (матір) дитини виключено з актового запису про її народження або якщо відомості про чоловіка як батька дитини внесені до актового запису про її народження за заявою

матері або піклувальника про надання згоди на зміну імені (статья 295 Цивільного кодексу України).

По досягненні фізичною особою чотирнадцяти років вона має право на зміну по батькові у разі зміни її батьком свого власного імені або виключення відомостей про нього як батька дитини з актового запису про її народження (статья 295 Цивільного кодексу України).

Для реєстрації зміни імені громадянин України повинен подати заяву до державного відділу реєстрації актів цивільного стану за місцем його проживання (пункт 2 Порядку розгляду заяви про зміну імені (прізвища, власного імені, по батькові) фізичної особи, пункт 2 глави 5 розділу III Правил реєстрації актів цивільного стану в Україні).

В.Г. Мілюха, провідний спеціаліст відділу правової роботи, правової освіти, систематизації законодавства

Консилиум, 1955 р.

Воспоминання об учителі

9 К 205-ЛЕТИЮ УНИВЕРСИТЕТА

ХАРЬКОВСКАЯ ВЫСШАЯ МЕДИЦИНСКАЯ ШКОЛА В ДОКУМЕНТАХ, ВОСПОМИНАНИЯХ И ФОТОГРАФИЯХ

Вот и подошел к концу 2010 год, а вместе с ним заканчивается и наша рубрика. Помещенные в ней материалы часто и беспристрастно знакомили университетское сообщество с отдельными периодами из 205-летней истории Харьковской высшей медицинской школы – истории поступательного движения от медицинского факультета Императорского Харьковского университета до Харьковского национального медицинского университета, перед которым стоят важные задачи в развитии науки, совершенствовании медицинской помощи населению Украины, подготовке квалифицированных, ответственных и высоконравственных кадров врачей. Эти задачи призваны решать наши выпускники – те, которые уже давно

ВИДАТНІ ВЧЕНИ ХНМУ

ПАМ'ЯТЬ ЗОБОВ'ЯЗУЄ ГІДНО ПРОДОВЖИТИ СПРАВУ ВЧИТЕЛЯ

У 2010 році кафедра психіатрії, наркології і медичної психології відсвяткувала 110-літній ювілей завідувача кафедри у 1951–1971 рр. доктора медичних наук, професора, заслуженого діяча науки та техніки України **Ніна Павлівна Татаренко** – відомого вченого, клиніциста, викладача. Її наукові праці в галузі психіатрії набули широкого визнання як у нашій країні, так і за кордоном.

Н.П. Татаренко народилася 23 жовтня 1900 р. у м. Богучар Воронезької області в родині педагогів. Після успішного закінчення 8 класів Валуйської жіночої гімназії Ніна Павлівна вступила до Харківського медичного жіночого інституту. Вона започаткувала патофізіологічний напрямок у психіатрії, є автором всесвітньо відомої монографії «К психопатології и патофізіології фантома свежеампутованых», яка описує клінічні особливості феномена фантомних болів, пояснює їх фізіологічні механізми.

З 1951 року Ніна Павлівна пов'язує своє життя з Харковом – за конкурсом її обирають на посаду завідувача кафедри психіатрії ХМІ. Під час її завідування були розроблені та впроваджені наукову і лікувальну практику нові методи вивчення психічних порушень (зіничний компонент орієнтованої реакції, реакція на никотинову кислоту та ін.). На кафедрі широко проводилися дослідження патогенетичних механізмів шизофренії, маніакально-депресивного психозу, неврозу нав'язливості, судинних захворювань головного мозку, наслідків черепно-мозкових травм, вивчалися психофізіологія і патопсихологія сприйняття і пам'яті. Учні Ніни Павлівни запропонували нові модифікації лікування алкоголізму, інсулінотерапії, сульфазинотерапії, лікування сном, атропін для купірування галю-

цинацій, вивчали лікувальну дію на психічно хворих китайського лимонника, нікотинової кислоти.

Ніна Павлівна Татаренко приділяла багато уваги вихованню зміни, вона продовжила прекрасні традиції школи вітчизняних психіатрів. Особливою увагою і турботою була оточена молодь: студенти, які працювали в науковому гуртку на кафедрі, клінічні ординатори, аспіранти, практичні лікарі. Лекції Ніни Павлівни були дуже цікавими, іх зі вдячністю згадують лікарі багатьох поколінь, тому що вони не тільки містили опис різних психічних станів і захворювань, але й супроводжувалися яскравими демонстративними прикладами з особистої практики й художньої літератури. Вона була ініціатором багатьох новацій у вивченні психічних захворювань і лікуванні психічно хворих, в організації психіатричної допомоги.

Професор Н.П. Татаренко була Вчителем з великої букви. З огляду на індивідуальні можливості учнів вона формувала з них клініцистів і дослідників. За

ї керівництвом виконано більше 34 кандидатських і 6 докторських дисертацій. Вона є автором понад 140 наукових праць із різних питань психіатрії.

Заслуги Ніни Павлівни Татаренко відзначені багатьма високими

урядовими нагородами, але найвищою з них є добра пам'ять, яку вона залишила в серцях своїх учнів. Ця пам'ять зобов'язує її продовжити справу Вчителя, будувати наступні поверхні будинку психіатричної школи. Учні учнів Н.П. Татаренко приймають естафету її школи, примножуючи її послуги.

Г.М. Кожина, Г.О. Самардакова,
Н.І. Стрельцова

стали авторитетними наставниками, и те, кто только сейчас становится на самостоятельный путь служения родине, народу. Давайте вспомнимся в эти лица, вспомним еще раз, сколько тяжелых и радостных событий было в нашей истории, которая не заканчивается сегодня и которую будут продолжать наши воспитанники. Мы верим, что самые главные наши свершения еще впереди.

В преддверии Нового года желаем всему коллективу университета радостных и светлых праздников, здоровья и благополучия, творческих успехов во всех начинаниях.

Ж.Н. Перцева, директор музея истории ХНМУ

НАУКА БЕЗ ГРАНИЦ

Рубрика Координационного совета студенческого самоуправления II медфакультета

Интересные факты и события из жизни Нины Павловны Татаренко

* В период обучения Н.П. Татаренко в Харьковском медицинском женском институте кафедру психиатрии возглавлял известный учёный академик В.П. Протопопов, ученик В.М. Бехтерева и И.П. Павлова, автор фундаментальных исследований в области физиологии и патофизиологии высшей нервной деятельности, оказавший огромное влияние на дальнейшую специализацию девушки.

* В 1924 году Нина Павловна окончила лечебный факультет ХМІ и после полугодичного общего стажа начала работать в качестве врача-стажера-психиатра в Советской психоневрологической больнице № 4. С 1925 по 1928 гг. Н.П. Татаренко была аспирантом кафедры психиатрии Харьковского медицинского института, и уже тогда она проявляла большое стремление к научно-исследовательской деятельности.

* В период Второй мировой войны Нина Павловна находилась в эвакуации в г. Кзыл-Орда (Казахская ССР), где заведовала военно-экспертным отделением Республиканской психиатрической больницы и являлась консультантом военного госпиталя. После освобождения г. Харькова и резюмации Н.П. Татаренко заведовала психиатрической клиникой Украинского научно-исследовательского психоневрологического института.

* 31 июля 1945 г. Н.П. Татаренко была назначена на должность заведующей кафедрой психиатрии Черновицкого государственного медицинского института, где за короткое время сумела организовать научную, учебную и лечебную работу.

* Нина Павловна избиралась депутатом Верховного Совета УССР и Черновицкого городского Совета, была заместителем председателя правления Харьковского общества невропатологов и психиатров, членом правления Украинского и Всесоюзного общества невропатологов и психиатров. В течение многих лет Н.П. Татаренко являлась членом редакционного совета «Журнала невропатологии и психиатрии им. С.С. Корсакова». Кроме того, она хорошо знала немецкий и французский языки, свободно читала на английском специальную литературу, писала прекрасные стихи и великолепно играла на рояле.

* Замноголетнюю плодотворную научную, педагогическую, врачебную и общественную деятельность Н.П. Татаренко было присвоено почетное звание Заслуженного деятеля науки УССР, награждена медалями «За доблестный труд в Великой Отечественной войне», «За доблестный труд», знаком «Отличник здравоохранения» и др.

* Умерла Нина Павловна в возрасте 86 лет.
Материал подготовила **Анна Омельченко**,
II мед. ф-т, III курс, 19 гр.

Колектив кафедри психіатрії у 60-і роки,
у центрі – Н.П. Татаренко

стали авторитетными наставниками, и те, кто только сейчас становится на самостоятельный путь служения родине, народу. Давайте вспомнимся в эти лица, вспомним еще раз, сколько тяжелых и радостных событий было в нашей истории, которая не заканчивается сегодня и которую будут продолжать наши воспитанники. Мы верим, что самые главные наши свершения еще впереди.

В преддверии Нового года желаем всему коллективу университета радостных и светлых праздников, здоровья и благополучия, творческих успехов во всех начинаниях.

Ж.Н. Перцева, директор музея истории ХНМУ

ЧТО ПРЕДСТАВЛЯЛА СОБОЙ НОВОГОДНЯЯ РЕКЛАМА СТО ЛЕТ НАЗАД

ПРЕДЛАГАЮ ВНОВЬ СОСТАВЛЕННЫЯ ЧУДНЫЯ ПОЛНЫЯ
КОЛЛЕКЦИИ ЕЛОЧНЫХЪ УКРАШЕНИЙ
въ 5 р., 10 р., 15 р., 25 р. и 50 р.

Несмотря на то, что рѣшительна все вздорожало, цѣны остались безъ повышеній, и въ составѣ, напримѣръ, 5-рублевой коллекціи вошли флаги, сбѣчи, подсвечники, обезьяны, Парижскіе птички, ордена, Бразильскіе бабочки, Фейерверки, бусы, масса картонажей, дожди, кометы, эльзы и проч. и проч. Тутъ танѣ много разнообразія, что остается только удивляться, какъ за 5 рублей можно такъ много дать. Колл. за 10 рублей, 15 рублей и дороже тоже весьма богато составлены, и никто, никакая другая фирма не можетъ предлагать такихъ богатыхъ и изящныхъ вещи такъ дешево. Больѣ чѣмъ 20-ѣтнна практика сдѣлала сбѣчи, и коллекціи дошли до совершенства. Всѣдѣятъ просьбы заказчиковъ въ изготошеніи изъ этого года еще коллекцію въ

2 р. 95 к. 632 вѣщ.

и тутъ вложено рѣшительно все необходимое для полнаго украшенія елки. Эта коллекція въ 2 р. 95 к. рѣшительно выигрываетъ въ всѣй конкуренціи по полнотѣ, изяществу и дошевизнѣ.

С.-ПЕТЕРБУРГЪ,
Невскій, 20, кв. 33.

Высыпки налож.
заказъ.

Пріѣхавши курантъ перво, бесплатно. Проживающъ, далеко отъ СПБурга прошу телеграфировать и задатокъ тоже выслать телеграммой.

ДАРОМЪ

высыпаемъ каждому 10 вѣсмы интересныхъ предметовъ къ Рождеству Христову и Новому году, а также интересный сборникъ стиховъ на всѣ случаи жизни. За упаковку и пересыпку уплачиваетъ заказчикъ лишь 65 коп. при получении. Не поправится—возвращаемъ деньги.

Адресовать: Лодзь, "ЦЕНТРАЛЬНАЯ ЭКСПЕДИЦІЯ".

ЗИМНЯЯ ТУЖУРКА.

По заказу за 6 р. 90 к. тужурка 2-бортная изъ хорошо пущистаго верблюжьаго бортика, черн., т.-сан., коричн., цвѣт. Лучш. сортъ 4 р. Тужурка изъ драпа тѣкъ же цвѣт. 4 р. 50 к. и 10 руб. 50 к. Высып. наложен. плат. безъ задатка. Указать длину тужурки, рузы, объемъ груди. Упак. и перес. по почт. тарифу. Не понрав. возвращ. деньги. Удрес.: Мастерская заирайщина А. КИССИНА. Лодзь.

203

БЕЗУСЛОВНО БЕЗВРЕДНА

единственное средство, которое дѣлаетъ кожу мягкую и нѣжную и придаетъ ей

ЦВѢТЬ ЮНОСТИ — есть
ЖИРНАЯ ПУДРА

парфюмеріи № 4711
Ферд. Мюльгенсъ.

— Каробка 30 коп. —

**Берегите
Ваше здоровье
и употребляйте
настоящую
жирную пудру
только съ маркою**

№ 4711.

ФЕРД. МЮЛЬГЕНСЪ

Кельнъ на Рейнѣ.

Оепоп. 1792.

Отдѣленіе въ Ригѣ.

Поставщикъ
многихъ Высочайшихъ Дворовъ.

ПРОДАЕТСЯ ВЕЗДЪ

НАИЛУЧШЕЕ ДЛЯ ЗУБОВЪ **ЗУБНОЙ ЭЛЕКСИРЪ ЛОЗЕ**

ПРОДАЕТСЯ ВЕЗДЪ.

ЦИНА 1 рѣбъ за фляконъ.

ГОТОВЫЙ МУЖСК. КОСТЮМЪ за 7 р. 40 к.

Костюмъ, состоящий изъ пиджака, брюкъ и жилета, штаны на атласной подкладкѣ засегапто и прочко изъ шелкота траяко. Шаль: черный, темн.-син., темн.-стр., коричневый въ оливковый, высыпается почтой безъ задатка плаж. 100т. только за 7 р. 40 к., лучш. сортъ въ 8 р. 50 к. Пересыпка и упаковка въ деревянномъ ящицѣ 75 коп., въ Сибирь приставл. еще 80 коп. При выпѣкѣ 2-хъ въ болѣе костюмомъ присыпается въ качествѣ премии подстаканъ загражничной выдѣлки въ каждомъ костюму бесплатно. Пр. самъ указать марку: золоту пиджакъ и рузы, объемъ груди, длину юбки и шага въ верхѣ, или въ сантиметрахъ. Въ случаѣ не понравится,—возвращу деньги сполна.

Адресъ: ЛОДЗЬ-Л. 30, фирмъ
"ЛОДЗИНСКИЙ ЭКСПОРТЪ".

Рекламные объявления взяты
изъ газеты «Искры» за 7.11.1910

НОВОГОДНИЙ БЛОКНОТ

ИСТОРИЯ НОВОГОДНЕЙ ОТКРЫТКИ

Поздравительная открытка – маленький, но очень важный элемент любого праздника, ведь именно она создает неизменную атмосферу торжества и даже отсутствие много лет может воскресить в наше время давно забытый праздничный дух. А новогодняя открытка способна передать каждому, кто получила ее, чудесное ощущение сказки, чуда и детства.

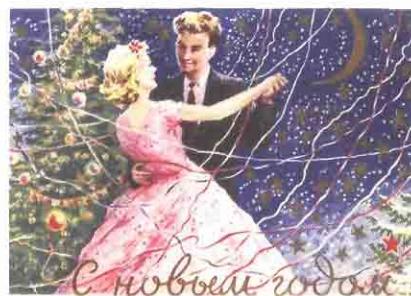
Известно, что аналоги современных поздравительных открыток китайцы использовали более тысячи лет назад. Первоначально на них указывалось лишь имя человека, посетившего хозяина дома, но не заставшего последнего на месте. Очевидно, сначала возникли надписи, сопровождающие новогодние подарки, а потом – и собственно поздравления. Интересны пожелания, которые сопутствовали этим подаркам. Чаще всего жили (как и в наше время) счастья, здоровья, долголетия и благополучия. А вот на острове Гельголанд в Балтийском море люди издревле желали друг другу «спокойного сердца».

Считается, что обычай обмениваться на Новый год поздравительными открытками возник в Англии. Первым отправил новогоднее поздравление по почте англичанин Генри Коул, поздравляя своих друзей с наступающим 1843 годом. Позднее именно он обратился к своему другу Джону Герсли с просьбой нарисовать новогоднюю открытку. С этого эскиза в Лондоне была напечатана первая партия новогодних открыток, состоящая из тысячи экземпляров. С тех пор традиция поздравлять своих близких и друзей с Новым годом почтовыми открытками завоевала весь мир.

В Россию она пришла непосредственно из Англии. Прообразом отечественных поздравительных открыток можно считать популярные среди русского народа лубочные картинки. В дореволюционной России на таких открытках изображались пейзажи зимней русской природы с занесенными снегом избушками, а также лихие русские тройки. К процессу создания поздравительных почтовых карточек привлекали лучших профессионалов: художников, печатников, а позднее и фотографов. Среди них объявлялись конкурсы, устраивались выставки, выпускались каталоги.

Со временем в разных странах сложились и свои национальные традиции. В Японии, например, существует обычай дарить перед Новым годом открытки с изображением животного, которое соответствует этому году по восточному гороскопу. Такие новогодние открытки жители Страны восходящего солнца посыпают друг другу сотнями, в них принято благодарить своих родственников и знакомых за все хорошее, что случилось в прошедшем году, и выражать надежду на продолжение доброжелательных отношений в дальнейшем. В Австрии очень распространен обычай рассыпать новогодние открытки с национальными символами счастья, на таких почтовых карточках обычно изображается трубочист, четырехлистный

случилось только в 1912 году благодаря библиотекарю Петербургской академии художеств Федору Беренштаму.

И если во время своего появления в России открытки были очень праздничными, то в 1917 году с них исчезла позолота, изображения ангелов и елки. Любые напоминания о Рождестве запрещались, а из домов даже исчезали новогодние елки как буржуазные проявления. На посланиях того времени рисовались кремлевские звезды, под бой курантов которых наступал Новый год. Да и в дальнейшем новогодняя открытка отражала политические события нашей страны: в 60-е годы Дед Мороз летел в ракете или самолете,

С Новым годом!

в 80-х, во время антиалкогольной кампании, были запрещены все изображения с шампанским... Очень скоро старые добрые картонные новогодние открытки пополнили стиль «винтаж». На них веселятся румяные дети, герои сказок, горят огнями красавая елка, а Дед Мороз несет мешок с подарками... И создается ощущение детства, праздника и маленького семейного чуда... Может, все-таки пойти купить несколько штучек и отправить своим родителям, знакомым и друзьям? Для кого-то это станет маленьким новогодним чудом, с настроением детства.

Жаль, что теперь перед Новым годом наши почтовые ящики уже не завалены поздравлениями, как в былые времена. Мы лишили себя удовольствия перебирать содержимое коробки с памятными поздравительными открытками, как это делали наши родители. Но исправить такое положение еще не поздно.

клевер и свинья. В России открытки тоже стали необычайно популярны. Их распространение связано с двумя именами. По одной версии, первым русскую новогоднюю открытку создал художник Николай Каразин в 1901 году, по другой – это

ЮВІЛЯРИ

Шановні ювіляри, що відзначають своє свято у грудні: доцент кафедри пропедевтики педіатрії №1 **Ірина Іванівна Терещенкова**, доцент кафедри гістології, цитології та ембріології **Тетяна Володимирівна Деєва**, лаборант кафедри внутрішньої медицини №2 і клінічної імунології та алергології **Олена Миколаївна Аксюта**, лаборант кафедри педіатрії №1 і неонатології **Наталія Валентинівна Царицянська**, лаборант кафедри стоматології дитячого віку, дитячої щелепно-лицової хірургії та імплантології **Катерина Григорівна Дедюхіна**, буфетник **Тетяна Володимирівна Коваленко**, професор кафедри урології, нефрології та андрології **Ігор Анатолійович Гарагатий**, доцент кафедри історії та основ економічної теорії **Анатолій Анатолійович Громов**, декан стоматологічного факультету доцент **Віктор Володимирович Ніконов**, ст. викладач кафедри медицини катастроф та військової медицини **Іван Іванович Максаков**.

*Прийміть від колективу ХНМУ щирі вітання і побажання
міцного здоров'я, невичерпного джерела життєвої енергії,
наснаги, подальших трудових успіхів та достатку.
Нехай довгі роки Ваша рідна оселя наповнюється радістю і любов'ю.*

МОВОЮ ФОТО: ДО 205-РІЧЧЯ УНІВЕРСИТЕТУ

ПОСВЯТА УНІВЕРСИТЕТУ

О мій університетe – alma mater!
Мій покровителю, учителю, шлях в життя,
Я медицині буду намагатись віддавати
Всі помисли свої і почуття.

Університетe мій, тобі вже два сторіччя,
Та молодість в тобі тече, неначе кров,
Ти породив наук обличчя,
Що сповідали до людей любов.

У час війни й страждань гіркої слави
Твої сини віддали за Життя життя,
Іх подвиг рятівний тебе прославив,
Іх імена не кануть в забуття...

О, alma mater, – колиска милосердя!
Викохуєш ти в нас вселенське співчуття,
І доки б'ється ще твое велике серце,
Ти даруватимеш всім волю до життя!

Євгенія Лісова

Фото В. Захаревич

«Медичний університет»

Реєстраційне свідоцтво ХК № 193 від 29 червня 1994 р.
Засновник – Колектив Харківського національного

медичного університету.

Газета виходить один раз на місяць
Адреса редакції: 61022, Харків, пр. Леніна, 4.

Гол. корпус, 5 поверх, тел. 707-73-60

e-mail: redakt@knmu.kharkov.ua

www.knmu.kharkov.ua

Підписано до друку 23.12.2010. Формат 60 x 90/4.
Папір офсетний. Гарнітура Pragmatica. Друк офсетний.

Умов. друк. арк. 4. Обл.-вид. арк. 4.5.

Тираж 500 прим. Зам. №1223-01.

Видання підготовлено та надруковано

у ТОВ ВПП «Контраст».

61166, м. Харків, пр. Леніна, 40,

т. (057) 719-49-13, 717-76-51

Реєстраційне свідоцтво ДК № 178 від 15.09.2000

За точність викладення фактів відповідальність несе
автор. Рукописи не рецензуємо й не повертаємо. Точка
зору авторів публікацій може не збігатися з позицією
редакції. Передрук лише з дозволу редакції газети.

Редактор В. Захаревич

Коректори М. Тарасенко, Н. Дубська,

Є. Рубцова